

La Bianyal. Art contemporani i turisme per el patrimoni de la Vall de Bianya

Published by [Interacció](#) [1] on 20/10/2016 - 15:54 | Last modification: 05/02/2026 - 14:12

DEBAT 16

[La Bianyal](#) [2]

La Vall de Bianya és un municipi de 1.305 habitants dispersat per onze nuclis de població al **Parc Natural de la Garrotxa**, que **en els darrers anys ha adquirit cert renom en el món de l'art contemporani català gràcies a una proposta força innovadora i atractiva: 'La Bianyal'**. No és freqüent poder gaudir de l'art contemporani en el context d'una església romànica, o contemplar instal·lacions d'art efímer al bell mig de les amables valls que configuren el paisatge garrotxí, i 'La Bianyal' ens permet de fer-ho des de fa tres anys.

Qui hi ha al darrere de la Bianyal? Com és que sorgeix en un indret on a priori no t'esperaries projectes tan moderns i agosarats? La Bianyal **és el fruit de la col·laboració entre l'Associació Binari d'Olot i l'Ajuntament de la Vall de Bianya**. [Binari](#) [3] va nèixer el 2012, quan un bon grapat d'activistes culturals es van mobilitzar contra el tancament de l'Espai ZER01 i de l'Àrea de Creació Contemporània d'Olot. **L'aposta per la creativitat i el pensament crític han estat els elements vertebradors de l'associació des de la seva fundació, que d'alguna manera simbolitza l'efervescència cultural de la capital de la Garrotxa**, en què, a banda de la potent actuació pública en l'àmbit cultural, sorgeixen propostes alternatives com aquesta amb l'objectiu de «promoure o organitzar exposicions, cursos, xerrades, visites a tallers, intercanvis, publicacions, festivals i qualsevol altra activitat que faciliti l'emergència de la creativitat i generi un corrent de pensament contemporani que fomenti l'esperit crític».

Una de les obsessions va ser, des de l'inici, que **calia seguir donant suport als creadors locals i als joves creadors**. La seva presentació pública va ser l'exposició de joves talents «Res a veure», però abans ja havien estat al darrere d'una intervenció que és la llavor de 'La Bianyal': 'La [Tourbinada](#)' [4]. Aquest projecte consistia en **una visita guiada per alguns dels diversos espais industrials localitzats a la riba del riu Fluvià, que en els darrers anys s'han reconvertit en estudis i espais de creació** [5].

La idea de base dels dos projectes és la mateixa: es tracta de **dissenyar accions de promoció de les pràctiques artístiques contemporànies que estiguin fortament relacionades amb el patrimoni cultural del territori** que les envolta, i de **construir un potent discurs entre present i passat**; la millor manera de fer-ho és donant a conèixer el treball de joves artistes en el marc de visites guiades al voltant de les obres i els treballs artístics, **que posa en relleu la importància del patrimoni arquitectònic i natural**. La majoria d'aquests espais fluvials estan situats al terme municipal de la Vall de Bianya, i quan l'Ajuntament va conèixer la proposta va mostrar molt d'interès per col·laborar-hi, però **l'associació va considerar que el millor era construir una nova proposta per a La Vall**, que tot i tenir la mateixa filosofia, fos diferent. **La seva idea era mantenir la forma de la visita guiada, però canviant l'escenari industrial i els espais de treball dels creadors pel ric patrimoni romànic i natural de la zona**, que esdevindria un lloc únic per exposar-hi l'obra dels artistes.

Els itineraris de la Bianyal es fan amb grups d'una cinquantena de persones que fan la ruta

acompanyades d'un guia que, evitant el to i el discurs dels guies professionals, va explicant amb un llenguatge planer i **accessible a tots els públics** la importància històrica de les esglésies en la configuració de les vides rurals, el dia a dia en un mas tradicional, o l'evolució que ha patit el paisatge durant la llarga història.

Els artistes participants són seleccionats a partir de dos criteris bàsics: l'adequació formal i conceptual de la seva obra als espais on s'ha d'exposar, i **si els projectes que presenten són inèdits**. Els programadors intenten que s'hi presentin una rica **varietat de propostes** artístiques que permetin lectures a diversos nivells i amb una certa **amplitud generacional**. La vocació de 'La Bianyal' és **ser un esdeveniment transversal i accessible a un públic molt ampli**, gens endogàmic. En les tres edicions que s'han celebrat fins ara hi han participat entre d'altres, autors de gran prestigi i projecció com [Job Ramos](#) [6], [Marc Vives](#) [7], [Isabel Banal](#) [8], [Mercedes Mangrané](#) [9], [Jordi Mitjà](#) [10], [Quim Domene](#) [11], Pedro G. Romero, [Lúa Coderch](#) [12], [Roger Serrat-Calvo](#) [13].

És admirable que, **tot i la precarietat laboral** amb què està creixent una generació de joves ?ja no tan joves? i **les dificultats econòmiques** per les quals passa el sector de la cultura hi hagi organitzacions com Binari ?i tantes altres que us hem presentat aquests dies, i moltes més que ens hem deixat al tinter? inverteixin temps i recursos propis perquè projectes com la Bianyal puguin tirar endavant i dinamitzar els sovint oblidats entorns rurals. **Els pocs recursos econòmics amb què compta l'organització (al voltant dels 5.000€) es destinen exclusivament als artistes i les despeses de producció.**

No ens hem parat de repetir, en aquests articles de preparació del Debat 16, que un dels grans reptes dels projectes culturals dels petits municipis és el treball cooperatiu i la construcció de xarxes col·laboratives amb altres actors. A 'La Bianyal' ho tenen clar, i per això **enguany han col·laborat amb el 'Festival Lluèrnia d'Olot'** [14] i **'La Plataforma IGAC'** [15] de Girona, fet que els ha permès coproduir dos projectes artístics específics, i amb el **'ElMini'** [16], festival de música de butxaca a Olot, que programa artistes en format intimista, han programat un concert d'El Petit de Cal Eril a l'església de Santa Margarida de Bianya. Aquest exemple ens porta al cap el que **ens comentava fa unes setmanes Txell Vila, una de les gestores d'Ésdansa** [17], quan parlant sobre Olot ens comentava que «aquestes ciutats capitals, més que ser un actor, **crec que podrien ser un nòdul central d'una xarxa cultural estratègica d'àmbit comarcal**». La setmana passada, en el marc del **'II Encuentro Cultura y Ciudadanía'** [18] celebrat a Madrid, el director i fundador d'**IDENSITAT** [19], Ramon Parramon, insistia que, des del seu punt de vista, el binomi centre-perifèria, tot i que seguia sent útil per entendre algunes relacions culturals, havia estat parcialment superat i s'estava rearticulant. **La construcció d'aquestes xarxes comarcals o regionals entre ciutats mitjanes i petits municipis és una d'aquestes noves formes d'articulació, i sens dubte una gran oportunitat per construir un relat cultural col·lectiu que integri tots els racons del territori.**

També podeu llegir aquest article:

Santaeulària, D. (2016). «[La bianyal. Contemporary art and heritage route in La Vall de Bianya](#) [20]». [Review of the exhibition]. *Barcelona, Research, Art, Creation*, 4(3), 324-330

[Inicieu sessió](#) [21] o [registreu-vos](#) [22] per a enviar comentaris

Tags: medi rural

Tags: petits municipis

Tags: #debat16

Tags: paisatge

Tags: polítiques públiques

Tags: Vall de Bianya

- [23]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/CIDOC/blogs/2016/bianyal>

Links:

- [1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>
- [2] <https://binariolot.com/bianyal/>
- [3] <https://binariolot.com/>
- [4] <https://binariolot.com/la-tourbinada/>
- [5] http://www.ara.cat/comarquesgironines/Fluvia-garrotxi-fabrica-creacio_0_1583841618.html
- [6] <http://www.jobramos.net/>
- [7] <http://marcvives.eu/>
- [8] <http://www.isabelbanalx.com/>
- [9] <http://www.mercedesmangrane.com/>
- [10] <http://www.jordimitja.com/>
- [11] <http://www.quimdomene.com/>
- [12] <http://luacoderch.com/>
- [13] <http://rogerserratcalvo.com/>
- [14] <https://lluernia.cat/>
- [15] <http://www.igac.org/>
- [16] <http://www.elmini.net/>
- [17] <http://interaccio.diba.cat/CIDOC/blogs/2016/esdansa>
- [18] <http://www.mecd.gob.es/cultura-mecd/areas-cultura/cooperacion/mc/encuentro-cultura-local/proyectos-2016.html>
- [19] <http://idensitat.net/ca/>
- [20] <http://www.hipatiapress.com/hpjournals/index.php/brac/article/view/2067/pdf>
- [21] <http://interaccio.diba.cat/>
- [22] <http://interaccio.diba.cat/form/alta-comunitat>
- [23] <https://interaccio.diba.cat/node/6751>